

Jaarverslag Nederlandse Natuurkundige Vereniging (NNV) 2013

door Johan Klootwijk, secretaris

De vereniging in 2013

Na 2012 kunnen we ook in 2013 weer een groei in ons ledenbestand melden. Netto hebben we 79 nieuwe leden mogen begroeten, hetgeen ons ledenaantal op 3928 brengt op 1 januari 2014. Daarnaast is nog het vermelden waard dat we per 1 januari 2014 30 schoollidmaatschappen hebben. Op het bureau hebben zich geen personele wijzigingen voorgedaan. Wel is er wederom veel extra werk verricht op het bureau. Het bureau voert nu (naast het reguliere NNV-werk) werk uit voor: Stichting natuurkunde.nl, het voeren van de ledenadministratie van de VvB-BMT, NNV-reizen/Quarktravel studiereizen voor docenten en leerlingen uit het voortgezet onderwijs, ondersteuning van de regionale vaksteunpunten natuurkunde, werkzaamheden voor de bètadecanen in het kader van outreachactiviteiten vanuit het Sectorplan Natuur- en Scheikunde (SNS), Stichting Physica, International Year of Light, de Nederlandse Vereniging voor Ruimtevaart (lay-outwerkzaamheden voor het tijdschrift Ruimtevaart).

Ook in 2013 werd het jaarlijkse NNV-evenement FYSICA georganiseerd. FYSICA vond dit keer plaats op de TUD. In totaal waren er ongeveer 530 deelnemers, die een boeiend, gevarieerd en wetenschappelijk heel interessant programma voorgeschoteld kregen. Op de site www.fysica.nl zijn hiervan nog de nodige hoogtepunten terug te vinden. Naast een groot aantal voordrachten van gerenommeerde wetenschappers vormde de avondsessie, waarin de winnaars van de Physicaprijs 2013, Frank Linde en Stan Bentvelsen, jacht maakten op de higgs, een prachtige afsluiting.

Enkele andere noemenswaardige punten:

Als docent van het jaar werd gekozen: Annette de Boer van Gymnasium Ceeleum uit Zwolle. Bij de SPIN BSc-prijs was dit jaar een gedeelde 1^e plaats van Koen Groenland (UvA) en Robin Buijs/Bob de Ronde (UT); de winnaar EPJ Young Speakers Contest was Hannes Bernien (TUD). De winnende voordracht was getiteld: Quantum entanglement over 3 meter distance.

FYSICA 2014 zal in Leiden worden georganiseerd op dinsdag 1 april.

Leden van Verdienste

Door het bestuur zijn tot Lid van Verdienste benoemd:

- Piet Mulders vanwege zijn jarenlange inzet voor het NTvN en in het bestuur;
- Miriam Blaauboer als voormalig hoofdredacteur van het NTvN;
- Leo Meerts als voormalig voorzitter sectie AMO;
- Ton van Leeuwen als voormalig voorzitter sectie AMO;
- Cor de Beurs als voormalig voorzitter sectie onderwijs;
- Gerrit Kroesen als voormalig voorzitter van de sectie plasma- en gasontladingsfysica.

Bestuurswisselingen en verkiezing voorzitter

2013 had de primeur dat de nieuwe NNV-voorzitter via een verkiezing door de leden is gekozen. Het verkiezingsproces is goed verlopen, de ervaringen zijn zo positief dat het bestuur van plan is de volgende voorzitter wederom rechtstreeks door de leden te laten kiezen. Nadat Gerard van der Steenhoven had aangegeven het voorzitterschap over te willen dragen na zes jaar voorzitter te zijn geweest, is de NNV-leden in maart 2013 de mogelijkheid geboden om online een stem uit te brengen op één van de drie kandidaatvoorzitters: Jan van Ruitenbeek, Peter Brussaard en Vinod Subramaniam. De kiescommissie

bestaande uit Nasser Kalantar (vz.), Lieke Heimel, Henk Swagten, Gerrit Kroesen en Noortje de Graaf heeft het kiesproces geleid. Er zijn in totaal 360 stemmen uitgebracht, 54% daarvan op Jan van Ruitenbeek. Tijdens de ALV op 19 april heeft Gerard van der Steenhoven de voorzittershamer overgedragen aan Jan van Ruitenbeek. Gerard heeft 9 jaar een zeer actieve rol in het NNV-bestuur vervuld, eerst als penningmeester, daarna als voorzitter. De vereniging is hem dankbaar voor zijn enorme inzet en zijn actieve en effectieve manier van besturen.

Jan van Ruitenbeek heeft in het interview in het NTvN van maart 2013 aangegeven dat hij vindt dat de NNV goed draait en dat zijn belangrijkste ambitie is dat de vereniging goed blijft draaien, dat er enthousiasme is in de organisatie en dat de zichtbaarheid goed blijft. En dat er daarnaast een aantal punten is waar aandacht aan moet worden besteed, zoals:

- Blijven werken aan outreach om te zorgen dat er voldoende bèta/natuurkundestudenten worden opgeleid.
- Financiën: 2012 is door de NNV afgesloten met een klein verlies, o.a. veroorzaakt door de economische ontwikkelingen. Het is van belang om alles netjes gedekt te houden zonder de contributiegelden enorm te moeten verhogen.
- Er is een verandering gaande in het landschap van de natuurkunde. Er komen steeds meer buitenlandse werknemers naar Nederland die hun opleiding elders hebben gehad. Jan denkt dat de NNV die groep te weinig bereikt.

Aangezien Jan van Ruitenbeek reeds penningmeester van de NNV was, was hij na de ALV zowel voorzitter als penningmeester. Gelukkig was Peter Brussaard bereid penningmeester te worden, zodat in de zomer van 2013 het DB weer voltallig was. Daarnaast is Vinod Subramaniam als AB-lid toegetreden tot het NNV-bestuur, het AB is hiermee extra versterkt. De toetreding van Peter en Vinod moet nog op de ALV van 2014 worden bekrachtigd.

Casper van Schuppen is sinds januari 2013 voorzitter van SPIN, hij maakt q.q. deel uit van het NNV-bestuur.

Nederlands Tijdschrift voor de Natuurkunde

De nieuwe hoofdredacteur Richard Engeln heeft de bureauredactie geprezen voor hun goede werk. Het themanummer over Elementaire Deeltjes was een groot succes, een compleet overzicht in ruim 100 pagina's. De 2 gastredacteurs Michiel Botje en Marco van Leeuwen hebben goed werk verricht. Het nummer is honderden malen nabesteld, een record. In 2013 is er in de opmaak van het NTvN een wijziging doorgevoerd: de artikelen starten nu steeds op een nieuwe pagina, dit ziet er beter uit. De redactie heeft een aantal nieuwe leden: Roelof Boot, Frans Snik en Marco van Leeuwen. Patrick Decowski heeft afscheid genomen van de redactie. Er wordt gestimuleerd dat de redactieleden zelf meer stukken gaan schrijven. Het NTvN wordt goed gelezen, hetgeen blijkt uit de reacties die binnenkomen, zelfs op detailniveau. Er komen nog geen Engelstalige bijdragen binnen. De redactie is onafhankelijk en autonoom en doet goed werk.

Brochure Mooie kansen met natuurkunde en sterrenkunde

Naar aanleiding van een vraag uit het veld is besloten om weer een loopbaanrapport te maken, maar op een andere leest gestoeld. Het in december 2013 verschenen boekje is een voorlichtingsboekje geworden over de studie natuur- en/of sterrenkunde met informatie plus verhalen van natuurkundigen / sterrenkundigen. Er wordt een breed beeld geschetst, hbo en wo komen aan de orde. Het boekje is ook digitaal beschikbaar en is op natuurkunde.nl geplaatst. Het boekje is al door veel

onderwijsinstellingen besteld om te gebruiken op open dagen, ook het voortgezet onderwijs heeft bestellingen geplaatst om te gebruiken als studievoorlichtingsmateriaal.

Film NNV

Tijdens FYSICA 2013 zijn opnames gemaakt voor een infofilmje over de NNV. Deze staat inmiddels op www.nnv.nl en wordt gebruikt bij geschikte gelegenheden om informatie over de NNV te geven. De titel van de film is 'Gezicht van de natuurkunde'. De leidraad van de film is dat een heel scala aan natuurkundigen (gezichten) in beeld komt.

International Year of Light 2015

De Unesco heeft het International Year of Light omarmd, de VN heeft het jaar ook uitgeroepen. De bedoeling van het jaar is verbindingen te leggen tussen wetenschap, kunst, educatie, grote publiek, duurzaamheid rond het thema licht. De NNV heeft in NL het initiatief genomen de organisatie op te starten, inmiddels zijn er 2 bijeenkomsten met enthousiastelingen geweest. In deze groep zijn vertegenwoordigd: academia, sterrenkunde, kunstenaars, bedrijven, sciencemusea. Kobus Kuipers (AMOLF) is bereid als trekker van het jaar op te treden, de stuurgroep van het IYL 2015 bestaat uit Kobus Kuipers, Marieke Baan (NOVA), Amito Haarhuis (NEMO), Dries van Oosten (UU) en Noortje de Graaf (NNV).

Conferenties

De NNV had in december een stand op de natuurkundedocentenconferentie Woudschoten. De stand was prima bezocht, er zijn veel contacten met docenten gelegd. Verder heeft de NNV een sessie georganiseerd tijdens Physics@FOM Veldhoven 2013. Op woensdag 23 januari had de NNV een sessie georganiseerd met als titel *The impact of fundamental research on the knowledge-economy*. Cornelis van Bochove (Universiteit Leiden) sprak over het economisch belang van fundamenteel onderzoek. Colin Latimer (European Physical Society) sprak over de bijdrage die de natuurkunde aan de economie van het Verenigd Koninkrijk levert. De EPS heeft een soortgelijk rapport in het voorjaar van 2013 uitgegeven over het effect van natuurkunde op de Europese economie als geheel. In de voordracht van Wim van Saarloos (FOM) verwees hij veelvuldig naar de brief die de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid naar het kabinet verstuurde.

Secties

Er zijn succesvolle tweedaagse bijeenkomsten geweest van de secties AMO en Plasma- en Gasontladingsfysica, ook de sectie SAF heeft een succesvol eendaags symposium georganiseerd. Sectie onderwijs coördineert nog steeds de regionale vaksteunpunten natuurkunde, dit leidt tot steeds betere onderlinge afstemming tussen de vaksteunpunten natuurkunde. De vaksteunpunten hebben tot taak zich in te spannen voor de nascholing van docenten en voor de ondersteuning van leerlingen uit het voortgezet onderwijs. De sectie Energie en Klimaat heeft een symposium 'Physical aspects of the new IPCC-report on climate change' georganiseerd. De sectie bedrijfleven en innovatie heeft contacten gelegd met Kivi Niria om gezamenlijk een aantal lezingen te organiseren, waar CIO's van verschillende bedrijven als spreker worden uitgenodigd. Door als Kivi Niria en NNV de krachten te bundelen kan een interessante kruisbestuiving plaatsvinden. De voorbereidingen voor de daadwerkelijke lezingen worden getroffen, de eerste lezing zal voor de zomervakantie van 2014 plaats gaan vinden.